

أنواع إعراب ۱. ظاهری ۱. اصلی

۲. فرعی

۲. تقدیری ۱. اسم مقصور

۲. اسم منقوص

۳. اسم مضاف به یاء متکلم

۳. محلی

إعراب ظاهری اصلی : رفع : ُ ، نصب : ِ ، جر : ِ

مثال در حالت رفع : المؤمنُ يدفعُ الزكاةَ ، دخلَ المسلمُ في المسجد ، على صادق

مثال در حالت نصبی : رأيتُ المجاهدَ في الحرب ، أكتبُ التمرينَ في الدفتر ، أكلَ الطفلُ الماءَ

مثال در حالت جری : خرجتُ من الصف ، التلميذُ في الساحة ، الكتابُ في المحفظة

إعراب ظاهری فرعی (نیابی) :

۱. مثنی . (نشانه مثنی : ان ، ين) فرعی به حرف

رفع	نصب	جر
ا	ی	ی

۲. جمع مذکر سالم . (نشانه جمع مذکر سالم : ون ، ين) فرعی به حرف

رفع	نصب	جر
و	ی	ی

۳. أسماء خمسة (أب ، أخ ، ذو ، فو ، حم) فرعی به حرف

رفع	نصب	جر
و	ا	ی

۴. جمع مؤنث سالم (ات) فرعی به حرکت

رفع	نصب	جر
ُ	ِ	ِ

۵. ممنوع من الصرف « غیر منصرف » فرعی به حرکت

رفع	نصب	جر
ُ	َ	ِ

مثنی . مثال در حالت رفعی : جاء المعلمان ، دخل الطالبان ، إكتشف العالمان

مثال در حالت نصبی : رأيتُ المعلمين ، أكرم والدين ، أخذتُ كتابين من سعيدٍ

مثال در حالت جری : سلّمتُ على المعلمين ، أخذتُ المقالة من صديقين

جمع مذكر سالم . مثال در حالت رفعی : جاء المعلمون ، دخل المعلمون ، فرح الطالبون

مثال در حالت نصبی : رأيتُ المعلمين ، الله يُحبّ المؤمنين ، إنّ الله يُحبّ المتطهرين

مثال در حالت جری : سلّمتُ على المعلمين ، قُل للمؤمنين ، يدافع الناسُ عن المظلومين

أسماء خمسة . مثال در حالت رفعی : جاء أبوك ، دخل ذو العلم ، أخوك معلّم

مثال در حالت نصبی : لا تطرُد ذا الحاجة ، أنصر أخاك ، الناسُ يُحبّون ذو الأخلاق الحسنة

مثال در حالت جری : سلّمتُ على أخاك ، ذهب إلى أبيه ، أخذتُ الكتاب من أخيها

نکته : أسماء خمسة حتماً باید به اسمی اضافه شوند اگر به تنهایی به کار روند إعراب آنها اصلی است و اگر همراه یاء متکلم بیایند إعراب آنها تقدیری است .

اعراب در جمع مذکر سالم

جمع سالم کامده بهر ذکر

نیز اعرابش بود طور دگر

ین چنین جمعی که دارد واو و نون

یا که می آید گهی با یا و نون

" واو " می آید برای رفعشان

ضمّه نبود هیچگاه آن را نشان

مثل " عَادَ الصَّاعِدُونَ مِنْ جَبَالٍ "

مثل " أَنْتُمْ مُؤْمِنُونَ يَا رِجَالٍ "

گر بود با " یاء " مثل " مؤمنین "

هست اعرابش هماره این چنین

" یاء " هم بر " جر " دلالت می کند

هم ز نصب آن حکایت می کند

مثل " مَتَوَى الْمُشْرِكِينَ فِي جَحِيمٍ "

چون " رَأَيْتُ الْمُؤْمِنِينَ فِي نَعِيمٍ "